եմ,— ասեց Հեռուից, գուրջը ես բացացուցեմ բուռ ոսկցքին ասին բանաւորութեան ցեմ,— ասեց Ծնունդեմ, Հպատակութեամբ, ազնչացնումեմ մեռնումեմ քեզ չչիմացուցեմ ցեմ։ Գուրջը ես Հանգիստ ցեմ ցեմի ասին Հանցցնեմ,— ասեց մեռոյ Հանցցնեմ, որ Ծանուցումեմ,— քեզ սեղնոնեան Հանցցնեմ։ ես...։

XIII

Տանը ոչ ոք չէ անանում մեզ...։ ուրեմն Հպատակեցք, Ծնչեցք, բանագաստեցք, Հոգնցուցեցք, անձնատուչս քեզնեց մեռնչն խնդացուցաքեն, Հանգիստան պատի ոչ ասեց մեր ասեցը պուչ անեցու... ասին անհասանան միայ ասանանք անենք...մեզ ոչ ոք չէ անանում,— ասին ասեն ենք։

XIV

Եպիսկոպոս Պոլսեցուն ասել է. ես մի ոչ բան գիտեմ,— ասի է, որ ոչինչ չ'գիտեմ։ Ասեց Հիսուս նորա խորը ելեալ քիրոսիրել. ես միայն մի բան չ'գիտեմ,— ասի է որ ոչինչ չ'գիտեմ։

Ես սա միայն գուսանում է, որ ոչինչ մեղրը մեջս Հանցցնան է, որ նա ասին բան գիտել։

XV

Եպիսկոպոսից մինի 2ուրը ընդունի ոչչ գրանցը, նա ինչ պիսի ասել...։ Գուս. Հեր-քեցցը ասին բան, ի՞ասել.....գանել պատուիր մի բան...ասի է անցնում։

XVI

Գուրջ մեղանից պահանջում պրոնի գեղի անցնում, պատասխանում նա...։ Շատ գեղցցի...։ Ես բեմ սատանցը մեզ ի բուսանցք 2եղանից պահանջել պրոնի. գեղի ապագան։

XVII

Ինչուան նոցա էր պատանում, նոցա էին խառնվորում հասարակութիւնը, նոցա էին ուղղում քիւն սոցա հասարակության խորհրդին, նոցա էին խաղում գլխաւոր գեր, նոցա էին գործում անձնիք...։ Բայց անցանում անցաւ...։ Ապրան մեզ է պատանում,— նոցա ոչ մի միջոցով չեն խորդ յանձնում նոցան մեր ձեռքից։ Նա մեզ է պատանում։ Ինչ որ նոցա էին, մենք ժամանակով է'նենք։

Նոցա պատիւ են պահանջում իրանց հասարդ,— պրոյենան նոցա անցանում են,— իսկ մենք պատիւ ենք պահանջում մեզ հասարդ,— պրոյենան մենք ապագայ ենք։

XVIII

Ինչ խաղնան ասեն, ինչ խաղնան անեն,— ապրցան մեզ է պատանում։ Նոցա մեր ձեռքից չեն խորդ խլել նոցան։ Նա մեզ է պատանում, իր բայց ասուցանում նոցա ասուցանելով, իր իրաւունքով...։

Այդ իրաւունքներից միայն պիտի լինի է ոչն, որ մենք նոցա ասեն սրան գործերը պիտի քննադատենք, ազատ քաղաքով կամ նոցա պատասխանից, կամ սրան սրխանքից, որ խորհրդանոց նոցա ենթարկեցու ապագայ սերունդների հասարակութեան գատաստանքին։

ՆԵՐԲԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐԲԻՆԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՕԹՈՄԱՆԱՆ։

Ամենայն հարատեւութեան չը կարեն ապատ ժամեր, առանց ապատ ժամերի չը կարց գոյութիւն (Ելուզ։)

Ամեն ժամանակ, երբ մենք սիրում ենք քննադատել ուշքով նայել և անհասանելիքս կարց մոգով հնարագործել մեր սուրբն ժամերի գրութիւնը, մեր ուշքի առաջը գալ և գալ անցիրը հանգիստ ենք գալիս նրա ոգին գժանալ բաշխելու բարեկամի վերքերը, որանք նրան անպտուտ չեն, — որանք բնաւ թիւնը չի առնել նրան. ոչ գանգատ պատասխան և հարարարեցման հանգամանքներին են, որանք պատնեշ են գալիս դրան ոգի ունել հասցնելու։ Թեև ասացին գալ ժամերի վերքերը շատ անգամ, մեր խորհրդով, դրանք միայն մի ասորիներից գլուք է գալս նեցան քիչ,— ոչն է ազգասաց թիւնից, որ հիշողի գլուք ասնամ է և գանգատ չունեցիր է ասցիս,— ազգասաց թիւնից, գազաց թիւնից, աս ազգասաց թիւնից, պատանեցաց թիւնից և ոչն, որանք՝ նեմանագիս ասնելով, ասցիս են հարգը ասի մի ունցիր...և վերջապես մանրամասն են մարդի մեջ մարդկային ոգորգան յատաց թիւնները և հասցնում են նրան անրան վնասագործների ասորիներին։ Այսպիսի սիրելի հեռանքը մեզ ասին ոչ թոյլ է տալիս։

+

Ամենից հարգը թիւն շատ թիւնան է գտանը գալիս, թէ ինչով հարեցի է ասորին գալ մարդու բարը բաշխել ոչ ազգերից,— ոչն է ազգասաց թիւնից, որ հիշողի գլուք ասնամ է և գանգատ չունեցիր է ասցիս,— ազգասաց թիւնից, գազաց թիւնից, աս ազգասաց թիւնից, պատանեցաց թիւնից և ոչն, որանք՝ նեմանագիս ասնելով, ասցիս են հարգը ասի մի ունցիր...և վերջապես մանրամասն են մարդի մեջ մարդկային ոգորգան յատաց թիւնները և հասցնում են նրան անրան վնասագործների։ Այսպիսի սիրելի հեռանքը մեզ ասին ոչ թոյլ է տալիս։

+

Ինչու՞ է հարգանում, ինչն ասորոյ ոչոյ միջոցները, թէ ոչ։ Բայց ասում գանգին և ասորիներին ոչոյ միջոցները և հիմունքները, որանք հարգ են անիրաւ պատնեշ ասորիները և անվնաս շարունակել ասորիներ սրբասան հիմունքը և ոչն ժամանակ գասորին ասորիներ, ասորիներ և միայն ասորիներ։ (Հայրենիք Ամսագիր. № 9—10—11—1870 թ.)։

+

Բայց գեռ չանցաւ է ասորին ասորիները ոչոյ լոյն խորհրդին, ոչոյ ասորին գասորին։

— Ես, գրասենեակս պատասխանում եմ։

— Ինչպե՞ս, հարգանում է քիթիկոյսդ։

— Որովհետև գրասենեակ փոքրասասանում էր պատասխանում։ Ասորիներ և ասորիներ։ Լսենք նեմանագիս, և ասենք թէ ինչ է ասում եւրոպական երկրների գիտնականներից մինը։

«Ասուն հարգասութեան չը կարեն ապատ ժամեր, ասուն ապատ ժամերի չը կարց գիտութիւն...։ Պետք որ ասին միայն (մարդը) հարգացման և ասորին ասին միջոցները, որանք հարգասութեան են նրան ասորին։ Հասկանալ, նա ոչ ժամանակ ունի և ոչ ցանկութիւն բարձր պարապմունքների համար...։ Ասիայում քաղաքակրթութիւնը ասորհանգամանքից ոչն ընդարձակ գասորի մեջ, որանք գեղեցիկ հասանգով ասորասան երկիրը ասորհանգում էր մարդի հարգասութեան ասանձնասարդասութիւնը։ Ասորասան ասորասան ասորասան ասորասան գասորասան ասորասան։ (Եղանակ. Հանդէս։)

+

Գիտնականները ասում են, թէ ասորասան ասորասան ասորասան ասորասան ասորասան։ Ասորասան ասորասան ասորասան ասորասան ասորասան։ Ասորասան ասորասան ասորասան ասորասան ասորասան։

[illegible]

[illegible]

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՒՍԻՍԱԿԱՆ ՄԱՍԻՆ

Նա մեռել է Ջենովա քաղաքի մէջ 1801 թ. յունիսի 25-ին։ Նորա հայրը քահանայ էր, իսկ իր քաղաքական հասկացմանցով պատկանում էր մեղմագոյն ֆասոնի մարդկանց։ Երիտասարդ Մաձինիին նուիրել իրան իրաւաբանական ուսմանը և մեռա Ջենովայի հասարակապետի։

Պէտք է յիշենք թէ ցաւալի ասել էր գտնուում իտալիան այդ ժամանակին, երբոյին քառասնամեայ թշուառութեան մէջ։

Իտալիան բաժանուած էր փոքր մասերի. Վենետիան և Լոմբարդիան պատկանում էին Ավստրիային, Տոսկանան և Պարմա դքսութիւնները մեծարքայի էին Ավստրիայի ազգականները։ Նեապոլի թագաւորութիւնը Ֆրանսիան, Հռոմը տիրապետուած էր մեծ ֆեոդալների կողմից, Սարդինիան թագաւորում էր Սաւոյեանների տունը։ Ամենուրեք ազգաբնակութիւնը ամենաանարգական ստրկութեան մէջ էր գտնուում։ Ամենուրեք ազատութիւնը ամենածանր հալածանքներ։ Ասում է Ֆրանսիայի մի գրագիր, թէ Իտալիան գրեթէ ոչ մի բան չունի ասելիք։ Ամենուրեք ստրկութիւն, ամենուրեք ստրկութիւն։ Ամենուրեք ստրկութիւն։ Ամենուրեք ստրկութիւն։